

УКРАЇНА

(19) UA (11) 86450 (13) C2
(51) МПК (2009)
B01F 3/00
F28F 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) СПОСІБ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МАСООБМІНУ В ТРУБОПРОВОДАХ

1

(21) а200704721

(22) 27.04.2007

(24) 27.04.2009

(46) 27.04.2009, Бюл.№ 8, 2009 р.

(72) СОКОЛЕНКО АНАТОЛІЙ ІВАНОВИЧ, UA, ХО-
МЕНКО МИКОЛА ДМИТРОВИЧ, UA, ВАСИЛЬКІВ-
СЬКИЙ КОСТЯНТИН ВІКТОРОВИЧ, UA, ПІДДУБ-
НИЙ ВОЛОДИМИР АНТОНОВИЧ, UA, МАЛЬСЬКА
ЮЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА, UA, ПІДЛІСНИЙ ВІТАЛІЙ
ВОЛОДИМИРОВИЧ, UA(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ, UA

(56) SU 472517, 30.05.1975

2

SU 1449821 A1, 07.01.1989

SU 1278008 A1, 23.12.1986

Соколов В.Н., Даманский И.В. Газожидкостные
реакторы. - Л.: Машиностроение, 1976. - С. 10, 11(57) Спосіб інтенсифікації масообміну в трубопро-
водах, що включає взаємодію оболонки трубопро-
воду з газовим або рідинним, або газорідинним
потоким, або потоком з твердими включеннями,
який **відрізняється** тим, що масообмінні ділянки
трубопроводу виконані з різними за знаком радіу-
сами кривини, а вісь трубопроводу має точки пере-
гину, в яких відбувається зміна знаків радіусів
кривини.

Винахід стосується масообміну в трубопро-
водах в одно-, дво- та багатозначних системах і може
бути використаним в галузях харчової, мікробіоло-
гічної і ферментативної промисловостей.

Відомими є способи масообміну [Соколов В.Н.,
Даманский И.В. Газожидкостные реакторы. Л.:
"Машиностроение" (Ленингр. отд-ние), 1976. 216с.,
рис. 3], які ґрунтуються на використанні кінетичної
енергії струменя рідинної або газової фази або
газорідинної суміші. При цьому важливим факто-
ром в інтересах масообміну є рівень турбулентно-
сті потоку в трубопроводах. Останній визначається
через критерій Рейнольдса, що залежить від
швидкості потоку, діаметра трубопроводу, щільно-
сті і в'язкості середовища і власне є співвідношен-
ням сил інерції і сил тертя.

До критеріїв гідродинамічної подібності також
відносяться критерії Фруда і Ейлера, які відповідно
відображують співвідношення сил інерції і тяжіння
та тиску і сил інерції. Складовою кожного з назва-
них критеріїв виступають сили інерції.

Але рівень інтенсивності масообміну для сис-
тем із постійними геометричними характеристика-
ми також залишається стабілізованим і таким, що
відповідає вказаним співвідношенням сил.

В основу винаходу поставлене завдання дося-
гнення інтенсифікації масообміну.

Поставлене завдання досягається за рахунок
того, що спосіб інтенсифікації масообміну в трубо-
проводі, що включає взаємодію між газовим, рі-
динним, газорідинним або з вказаним потоком з

додаванням твердої фази з оболонкою трубопро-
воду.

Згідно винаходу масообмінні ділянки трубо-
проводів виконані зі змінними радіусами кривини і
з точками перегину їх осей.

Причинно-наслідковий зв'язок між запропоно-
ваними ознаками та технічними результатами по-
лягає в наступному.

Переміщення газових, рідинних або газорідин-
них потоків з твердими включеннями по криволі-
нійних траєкторіях супроводжується змінними за
величиною і напрямками дії силами інерції. Взає-
модія за таких умов потоків з оболонками трубо-
проводів приводить до підвищення тисків змінних
значень, інтенсифікації масообміну. В точках пере-
гину осей трубопроводів відбувається миттєва
зміна знаків радіусів кривини, що супроводжується
явищами м'яких динамічних ударів і додатковими
факторами силових впливів.

Спосіб інтенсифікації масообміну в трубопро-
водах здійснюється наступним чином.

Переміщення потоків в трубопроводах зі змін-
ними радіусами кривини і з точками перегину їх
осей супроводжується утворенням змінних за зна-
ченнями і напрямками відцентрових сил інерції і
динамічних м'яких ударів, які у взаємодії з оболон-
ками трубопроводів утворюють змінні тиски в об-
роблюваних середовищах.

Різноманітні силові дії і змінні локальні ти-
ски генерують поля хвильового типу, наслідком

(13) C2

(11) 86450

(19) UA

існування яких є інтенсифікація масообмінних процесів.

Таким чином сукупність запропонованих ознак дозволяє отримати очікуваний результат.

Технічний результат полягає в підвищенні тисків змінних значень, інтенсифікації масообміну. В

точках перегину осей трубопроводів відбувається миттєва зміна знаків радіусів кривини, що супроводжується явищами м'яких динамічних ударів і додатковими факторами силових впливів.